

Voorwoord

De Vrije School Heerlen heeft zich de afgelopen jaren kunnen verheugen in een toegenomen belangstelling van ouders voor het vrijeschoolonderwijs. De school wil nog verder groeien naar gemiddeld 26 kinderen per klas (3 kleuterklassen en 6 onderbouwklassen). Er zal dan ook blijvend aandacht uitgaan naar een goede, frisse en verrassende PR.

Niet alleen is de belangstelling voor het vrijeschool basisonderwijs toegenomen, ook voor het vrijeschool voortgezet onderwijs is steeds meer interesse. Dit heeft ertoe geleid dat in Heerlen het Grotius per 1 augustus 2014 start met het aanbieden van voortgezet vrijeschoolonderwijs. Leerlingen kunnen voortaan kiezen om voortgezet vrijeschoolonderwijs te volgen in Heerlen, Maastricht of Roermond.

In het voorjaar 2015 zal de school verhuizen naar de brede maatschappelijke voorziening Molenberg (BMV Molenberg). We kijken uit naar de prachtige nieuwbouw die daar voor ons gerealiseerd wordt, maar zullen ook met pijn in het hart ons oude pand, met al zijn bijzondere hoekjes, verlaten.

Bij de BMV Molenberg zal Stichting Istia de antroposofische kinderopvang en buitenschoolse opvang gaan realiseren. Onze peutergroep 't Rozenpoortje zal op dat moment onderdeel van Istia worden. Zo kunt u straks, naast het vrijeschoolonderwijs, ook dicht bij school gebruik gaan maken van een goede antroposofische kinderopvang.

In deze schoolgids 2014-2018 vindt u een beknopte beschrijving van het onderwijs en de gang van zaken bij ons op school. U kunt lezen over de uitgangspunten en doelen van het vrijeschoolonderwijs en hoe dit tot leven komt in de klas en in de omgang met elkaar.

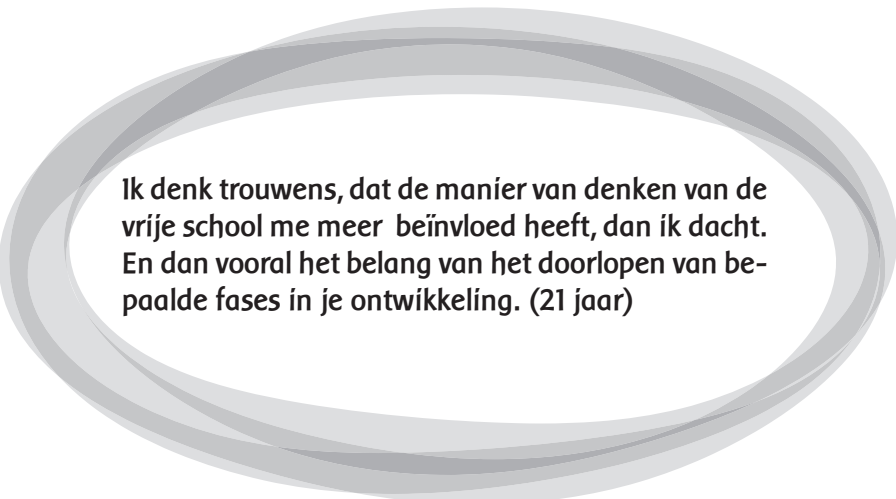
Aan het begin van elk nieuw schooljaar verschijnt, ter aanvulling van deze schoolgids, een jaarboekje waarin allerlei praktische informatie over het betreffende schooljaar is opgenomen.

De makers van deze schoolgids horen graag wat lezers van de gids vinden. Dus wie op- of aanmerkingen heeft kan deze doorgeven aan de administratie van de school. Het 'commentaar' zal in de volgende editie meegenomen worden.

Maud Nolet,
Heerlen, juli 2014

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Geschiedenis	7
Vrijeschool beweging	
De Vrije School Heerlen	
2. Missie en visie	9
3. Onderwijs	11
Een veilige leeromgeving	
De jaarfeesten	
De klassen	
De kleuterklassen	
De onderbouw, klas 1 t/m 6	
4. Volgen van de ontwikkeling van de leerlingen	15
Oudergesprekken	
Schoolrijpheidsonderzoek	
Toetsen	
Overgang voortgezet onderwijs	
Getuigschrift	
Leerlingvolgsysteem	
Onderwijs bij langdurig ziekte	
5. De zorgstructuur	19
Zorgteam	
Intern begeleider	
Signaleren	
Zorgaanbod	
Handelingsplan	
Passend onderwijs	
Verwijsindex parkstad	
6. Van toelating tot vertrek	25
Info ochtend/avond	
Aannameprocedure	
Onderwijskundig rapport	
7. Praktische informatie	27
Schooltijden	
Buitenschoolse opvang	
Leerlingvervoer	
Nieuwsbrief	
Ziekteverzuim	
Verhuizing	
Klassenouders	
Hoofdluis	
Schoonmaak	
8. Organisatie Vrije School Heerlen	29
De organisatie van de Vrije School Heerlen	
De schoolleider	
Het lerarenteam	
De MR	
Adviescultuur	
Ouderschenkingen	
9. Stichting Pallas	31
Missie	
Besturing	
Klachtenregeling	
10. Regelgeving verlofaanvragen	39
11. School en omgeving	41

Ik denk trouwens, dat de manier van denken van de vrije school me meer beïnvloed heeft, dan ik dacht. En dan vooral het belang van het doorlopen van bepaalde fases in je ontwikkeling. (21 jaar)

1. Geschiedenis

Vrijeschoolbeweging

De eerste vrijeschool werd door Rudolf Steiner (1861-1925) in 1919 in Stuttgart voor de arbeiderskinderen van een sigarettenfabriek gestart. De school was gebaseerd op de uitgangspunten van de antroposofie, dat letterlijk betekent: wijsheid over de mens. Voor alle onderwijsgevenden op een vrijeschool is de antroposofie inspiratiebron bij het vormgeven van het onderwijs. De leerlingen zelf krijgen de antroposofie niet als leerstof.

In Nederland kwam in 1923 de eerste vrijeschool tot stand, en wel in Den Haag. Sindsdien is de schoolbeweging uitgegroeid tot een internationale beweging met scholen in landen, verspreid over alle werelddelen. De vrijeschool biedt een doorgaande ontwikkelingsmogelijkheid voor kinderen van 4 tot 18 jaar. In Nederland zijn er vrijescholen voor basis- en voortgezet onderwijs.

De Vrije School Heerlen

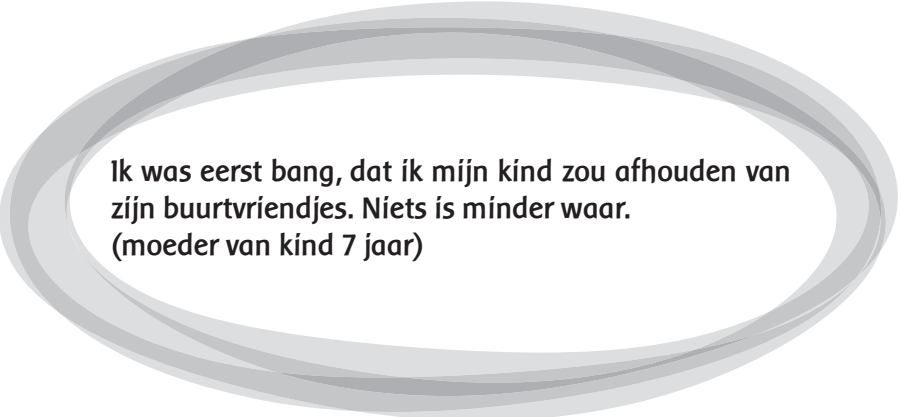
In oktober 1986 kwamen in een klein lokaaltje in het centrum van Heerlen kleuters en peuters bij elkaar om heerlijk te spelen. De ouders wilden voor hun kinderen graag vrijeschoolonderwijs realiseren. Gestadig groeide dit initiatief.

Weldra verhuisde de groep naar een riant buiten van de 'villa' van de vroedvrouwenschool. Sinds 1995 is de school gevestigd aan de Schaesbergerweg no.58. De Vrije School Heerlen is gesubsidieerd vanaf het schooljaar 1988-1989.

De school heeft op dit moment 3 kleuterklassen en 6 onderbouwklassen (klas 1 t/m 6). Het leerlingenaantal groeit nog steeds. De leerlingen zijn afkomstig uit de wijde omgeving van Heerlen. Dageelijks komen kinderen uit Brunssum, Nuth, Heerlen, Kerkrade, Simpelveld, Schinveld etc. naar onze school.

Het bevoegde gezag van de school ligt bij het bestuur van de Stichting Pallas. De Stichting Pallas bestaat uit vrijescholen voor basisonderwijs in Limburg, Brabant en Gelderland.

De Vrije School Heerlen is een algemeen bijzondere school. Met algemeen bedoelen wij dat de school openstaat voor alle leerlingen, ongeacht godsdienst, sekse, huidskleur, nationaliteit of milieu.

**Ik was eerst bang, dat ik mijn kind zou afhouden van
zijn buurtvriendjes. Niets is minder waar.
(moeder van kind 7 jaar)**

2. Missie en Visie

Missie: LEREN VOOR HET LEVEN

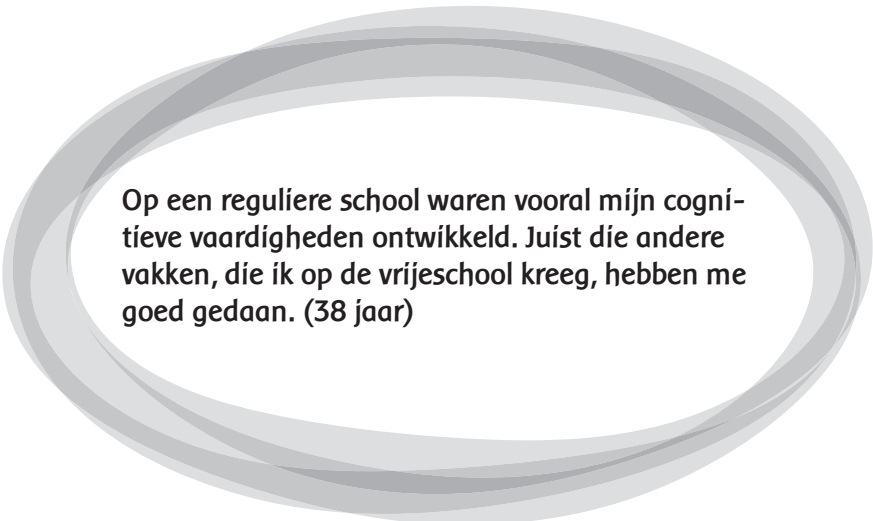
De vrijeschool streeft ernaar kinderen op te voeden tot vrij denkende, warmvoelende en krachtig willende mensen.

Zij wil de leerling een veelzijdige basis voor het latere leven meegeven.

Visie:

Om bij de kinderen de vermogens te wekken waarmee zij later met inzicht, fantasie en initiatiefkracht in de wereld kunnen leven en werken hanteert de vrijeschool de volgende uitgangspunten:

- Leren is nooit 'klaar'.
Zowel leerlingen als leerkrachten als ouders hebben een lerende houding en werken blijvend aan hun ontwikkeling.
- De leerkracht vormt de poort tot het leren.
De relatie tussen de leerkracht en de leerling/ klas vormt de basis, waarop geleerd wordt. De leerkracht kan binnen gemeenschappelijk vastgestelde kaders naar eigen inzicht en afgestemd op de leerling/klas de lesstof aanbieden.
- De lesstof is ontwikkelingsstof.
De lesinhoud in de verschillende leerjaren is gebaseerd op de ontwikkelingsfasen van het kind.
- De kinderen leren door zelf te ervaren.
De lesstof wordt op verschillende manieren aangeboden, zodat de kinderen door eigen ervaring en onderzoek tot inzicht kunnen komen.
- De kinderen leren in de groep.
De kinderen leren binnen de veiligheid van de eigen groep om te gaan met verschillen, elkaar te respecteren en te helpen.
- Het kind mag kind zijn en blijven.
De lesstof sluit aan op de belevingswereld van het kind. Passend bij de leeftijd wordt een bepaalde mate van zelfredzaamheid, zelfwerkzaamheid of zelfverantwoordelijkheid verwacht.

Op een reguliere school waren vooral mijn cognitieve vaardigheden ontwikkeld. Juist die andere vakken, die ik op de vrijeschool kreeg, hebben me goed gedaan. (38 jaar)

3. Onderwijs

De Vrije School Heerlen heeft een open oog en oor voor maatschappelijke ontwikkelingen. Voor de leerlingen worden de invloeden van buitenaf op passende wijze gefilterd. Met ons onderwijs willen we de kinderen zo begeleiden, dat ze hun aanleg later in hun leven kunnen verwezenlijken. De leerstof is om van te leren, maar ook om aan te groeien.

*Het leren met hoofd,
hart en handen
staat hoog in het vaandel.*

In iedere fase: kleuter, schoolkind, puber, staat de jonge mens op zijn manier in de wereld. Daaraan wil het vrijeschoolleerplan tegemoet komen, zodat de leerlingen zich gezien voelen. Leerstof, kunstzinnig werk en vertelstof richten zich daarop.

Een veilig leeromgeving

De Vrije School Heerlen legt grote prioriteit bij het scheppen van een veilig leer- en werkklimaat. De basis hiervan is het scheppen van een pedagogisch klimaat waarin rust en ritme heerst, waar vertrouwen en zelfvertrouwen centraal staat. Verschillen erkennen, vertrouwen laten behouden in de eigen ontwikkeling en positieve verwachtingen uitstralen: dat is de taak van de leerkracht die daarbij de lesstof ondersteunend en uitdagend inzet.

Zelfstandige leerling

Er wordt vanaf de eerste klas gewerkt aan de bevordering van de zelfstandigheid van de leerlingen. Een zelfstandige leerling 'ziet vrij rond in de wereld' en toont 'gretigheid' in het leren en onderzoeken, hij weet de juiste hulp te vinden en heeft een gezond gevoel van eigenwaarde. Leerlingen helpen bovendien elkaar. Door samen te werken en te leren ontstaat een levendig klassengeheel waarin ieder zijn eigen bijdrage kan leveren.

Regels van klas en plein en school

Op school hebben we de volgende vijf 'gouden' regels gemaakt:

- We spelen plezierig met elkaar
- We luisteren naar elkaar
- We houden ons aan de afspraken
- We houden de school schoon
- We praten en lopen rustig in onze school

Dit zijn onze algemene regels. Specifieke afspraken worden gemaakt voor op het plein en in de klas. Deze plein- en klasseregels zijn in iedere klas terug te vinden.

Pestprotocol

Op school is er een pestprotocol ontwikkeld. Dit protocol ligt ter inzage bij de administratie.

De jaarfeesten

De natuur roept bij de kinderen vaak gevoelens op van verwondering, bewondering en respect. Met de jaarfeesten beleven zij het ritme van het jaar en de wisseling der seizoenen. De feesten zijn belangrijk voor de school als sociale gemeenschap. We vieren ze samen: kinderen, leerkrachten en vaak ook ouders/verzorgers.

Michaël, St. Maarten, St. Nicolaas, Advent, Kerstmis, Driekoningen, Carnaval, Palmpasen, Pasen, Hemelvaart, Pinksteren en Sint Jan vormen de hoogtepunten in het ritme van de jaargetijden.

We hebben besloten om de commercieel getinte dagen als Moederdag, Vaderdag, Valentijnsdag, Dierendag etc. op onze school geen aandacht te geven. Thuis kunt u natuurlijk op gepaste wijze samen met uw kind deze dagen wel vieren. Van oudsher waren dit ook meestal feesten die in de familiekring gevierd werden.

De klassen

De wet op het basisonderwijs maakt geen onderscheid tussen kleuters en overige leerlingen van de basisschool. Wij doen dit wel en spreken daarom van kleuterklassen en de daaropvolgende klassen 1 t/m 6.

De kleuterklassen

De kleuterklassen bestaan uit gemengde leeftijdsgroepen: 4, 5 en 6 jarigen. De kinderen blijven hun gehele kleutertijd bij dezelfde leerkracht. Het samengaan en samen spelen van jongere en oudere kleuters biedt veel mogelijkheden voor de sociale ontwikkeling van de kinderen.

In deze kleuterperiode staan centraal:

- Het ritme van de dag, de week, het jaar.
- De nabootsing van de arbeid van de volwassenen, waaraan het kind zich kan ontwikkelen.
- Het fantasievolle spel van de kleuters.
- De ontwikkeling van de verwondering en de eerbied voor de wereld om het kind heen.
- De sociale ontwikkeling van de kinderen.

Ritme en regelmaat bieden het kind houvast en vertrouwen. Het geniet als het weet wat er komen gaat. In de kleuterklas scheppen we een omgeving die het nabootsen waard is. Het kind ontmoet zinvolle gebaren en handelingen. De leidster spreekt en vertelt in een rijke taal, waarmee de kinderen hun

woordenschat kunnen uitbreiden. De maaltijd in de kleuter-
klassen is een wezenlijk onderdeel van de sociale vorming op
de kleuterschool.

Het lokaal is zo ingericht dat er een uitdagende en leerrijke
omgeving ontstaat. Het speelgoed is van natuurlijk materiaal.
Dit stimuleert een veelzijdige ontwikkeling van de zintuigen.
Het is ook zo gemaakt dat het een appèl doet op de fantasie
van het kind. Spelenderwijs leert het kind alle begrippen die
de voorwaarden scheppen voor het taal- en rekenonderwijs.

De onderbouw, klas 1 t/m 6

De leerkracht

Iedere klas in de onderbouw heeft een vaste leerkracht. Die
begeleidt de kinderen van de eerste tot en met de zesde klas
(groep 3 t/m 8). Door deze jarenlange verbinding is de leer-
kracht in de gelegenheid de leerlingen goed te leren kennen
en ze optimaal te begeleiden. De kinderen hoeven niet ier-
der jaar te wisselen van meester/juffrouw. De leerstof
wordt klassikaal aangeboden. Ieder kind kan er naar eigen
wijze een verbinding mee aangaan.

Vertelstof

In de lagere school ontdekken de kinderen de schoonheid
van de wereld in alle facetten. Dat geeft aan de kinderen de
moed en de impuls om zélf aan het werk te gaan. Gaandeweg
gaan de deuren en vensters naar de wereld open. Dit gebeurt
onder andere aan de hand van de vertelstof. Elke klas heeft
zijn eigen thema's, passend bij de ontwikkelingsfase:

- 1e klas : Sprookjes
- 2e klas : Fabels en legenden
- 3e klas : Het oude testament
- 4e klas : Noorse/Germaanse mythologie
- 5e klas : Oude Culturen en Griekse mythologie
- 6e klas : Romeinse en vroeg-Middeleeuwse verhalen

Periode-onderwijs

De klassenleerkracht verzorgt in de klas het 'periodeonder-
wijs' gedurende de eerste twee ochtenduren. In blokken van
drie of vier weken komt een bepaald vak (rekenen, taal, ge-
schiedenis, aardrijkskunde, natuur en techniek etc.) elke dag
intensief aan de orde. Na het afsluiten van een periode wordt
dit vak met rust gelaten. Zo krijgt het kind de kans om de op-
gedane kennis te laten bezinken en te verwerken.

Vaklessen

Na de ochtendpauze krijgen de kinderen vaklessen on-
der meer voor muziek, handwerken, gymnastiek, euritmie,
vreemde talen en handvaardigheid. Deze lessen worden ge-
geven door hun klassenleerkracht of een vakleerkracht. Het

stimuleert de creativiteit van de kinderen en leidt tot brede persoonlijkheidsontwikkeling. Daarnaast zijn er uren die worden gebruikt voor het oefenen van taal en rekenen.

Kunst en cultuur

In feite is het kunstzinnig/ambachtelijke de grondtoon van het hele leerproces.

De leerkracht geeft de leerlingen creatieve verwerkingsopdrachten en besteedt veel aandacht aan de verzorging van het werk.

De “kunstvakken” staan niet op zichzelf maar ten dienste van het hele leerproces. Ze zijn verbonden met het periodeonderwijs, de seizoenen of de vertelstof en ondersteunen de algehele ontwikkeling van het kind.

Euritmie

Euritmie neemt een speciale plaats in op de vrijeschool. Het is een kunstvorm waarbij het gesproken woord en de muziek in de menselijke beweging zichtbaar wordt gemaakt. Dit werkt vormend zowel op de ontwikkeling van de wilskracht, de innerlijke beweeglijkheid als het sociale vermogen van de kinderen. Het is dan ook om deze reden dat euritmie aan alle klassen wordt gegeven.

Burgerschap

De kinderen maken kennis met hun directe leefomgeving, de oude ambachten, cultuurhistorische monumenten, verschillende culturen en godsdiensten. Zij ontwikkelen een gevoel en begrip voor de huidige maatschappij waarin zij leven. Met interesse en enthousiasme nemen zij hierin meer en meer hun eigen plek in.

Belangrijk is dat de kinderen ervaren dat ze deel uit maken van een gemeenschap, zowel in de klas als op school. Veel aandacht wordt gegeven aan gezamenlijke vieringen, het elkaar helpen en respecteren, gepaste verantwoordelijkheid dragen voor jezelf en de anderen en het naleven van afspraken.

Zo leren de kinderen op school en in de ‘veilige’ schoolgemeenschap, de vaardigheden die ze later als (toekomstig) burger in een snel veranderende maatschappij nodig zullen hebben.

4. Volgen van de ontwikkeling van de leerlingen

De ontwikkeling van de leerlingen wordt door de leerkrachten op verschillende wijze gevolgd. Hierbij wordt gebruik gemaakt zowel van de dagelijkse waarnemingen in de klas, als van oudergesprekken, toetsgegevens en het leerlingvolgsysteem.

Oudergesprekken

De leerkracht zal altijd, als er reden tot zorg is, een afspraak met de ouders maken. Maar ook de ouders kunnen, als zij zich zorgen maken, met de leerkracht een afspraak maken. Daarnaast vinden wij het belangrijk regelmatig een kort gesprek met de ouders te voeren. Hierover is het volgende afgesproken:

Oudergesprekken Kleuterafdeling

Omdat de 4-jarige kleuters gedurende het hele schooljaar instromen is het niet mogelijk deze gesprekken op een vast moment te plannen. Gekozen is om de leeftijd van de leerling als uitgangspunt te nemen.

- De leerkracht maakt als de leerling 4,5 jaar, 5 jaar, 5,5 jaar en 6 jaar oud is een afspraak voor een 15-minuten gesprek om met de ouders over de ontwikkeling van het kind te spreken.
- Als een diepgaander gesprek nodig blijkt wordt daarvoor een andere afspraak gemaakt.
- De leerkracht kan aan ouders met wie hij reeds in gesprek is (onderzoek, leerlijn etc.) laten weten dat voor hen dit gesprek overbodig is
- Het einde van de kleutertijd (april, mei) vindt het afrondende schoolrijheidsgesprek plaats.
- Tevens gaat de leerkracht als het kind 5 á 6 jaar is, ter ondersteuning van de samenwerking, op huisbezoek.

Oudergesprekken Onderbouw

- Twee keer per jaar, in september en februari zullen er voor alle ouders van alle onderbouwklassen 15-minuten gesprekken gehouden worden. Dit is een 'vinger aan de pols' gesprek waarin kort het beeld van de huidige stand van zaken besproken wordt.
- Als een diepgaander gesprek nodig blijkt wordt daarvoor een andere afspraak gemaakt.
- De leerkracht kan aan ouders met wie hij reeds in gesprek is (onderzoek, leerlijn etc.) laten weten dat voor hen dit gesprek overbodig is.

Klassenouderavonden

- In de kleuterafdeling is er drie keer per jaar een ouderavond waarin ontwikkelingen binnen de klas besproken worden. Verder is er rond oktober/ november een werkvond i.v.m. Sint Nicolaas.
- In de onderbouw wordt op deze avonden door de klassen-

leerkracht en de ouders gesproken over de ontwikkeling van de kinderen en de daaraan verbonden leerstof en over het reilen en zeilen van de klas. Ook is er ruimte om specifieke thema's te behandelen. De ouders kunnen het werk van de kinderen bekijken.

Schoolrijpheidsonderzoek: overgang naar de 1e klas

Het schoolrijpheidsonderzoek vindt plaats bij de overgang van de kleuterklas naar de eerste klas. Schoolrijpheid is voor ons een belangrijk begrip omdat de pedagogische aanpak van kleuters en lagere schoolkinderen essentieel verschilt. Het is van belang dat de kinderen zich zowel motorisch, als sociaal emotioneel als cognitief voldoende ontwikkeld hebben om de stap naar de onderbouw te zetten.

Voordat een kind naar de eerste klas gaat:

- worden alle oudste kleuters door de kleuterleidsters en de intern begeleider op schoolrijpheid bekeken.
- spreekt de kleuterleidster met de ouders over haar bevindingen, waarbij de ouders aanvullingen vanuit de thuissituatie kunnen geven.
- wordt het besluit door de school genomen.

Toetsen

In klas 2 t/m 6 worden twee keer per jaar genormeerde toetsen voor o.a. spelling, rekenen en lezen afgenomen. De vorderingen van de leerlingen worden zo in kaart gebracht en zo nodig kan extra hulp geboden worden.

De toetsuitslagen worden in het leerlingvolgsysteem geregistreerd.

Overgang naar het voortgezet onderwijs

Na klas 6 stromen de leerlingen zowel naar het regulier als naar het voortgezet onderwijs van de vrijeschool door (Bovenbouw Heerlen, Maastricht of Roermond). De aansluiting op beide onderwijssystemen is goed. De leerkracht van de 6e klas geeft advies op grond van zijn inzicht in ontwikkeling en vorderingen van het kind. Dit bespreekt hij met de ouders. In het jaarboekje is een actueel overzicht te vinden van het niveau van onze schoolverlaters.

Getuigschrift

De leerkracht van de onderbouw schrijft aan het einde van het schooljaar een getuigschrift, dat uit een ouderdeel en een deel voor het kind bestaat. Het ouderdeel informeert de ouders over hoe het kind zich dat jaar ontwikkelt heeft. Niet door middel van cijfers, maar door het geven van een beschrijving van wat dat schooljaar gedaan, beleefd en geleerd is. Het andere deel bestaat uit een gedicht of spreuk voor het kind. Dit is een beeld waarin de leerkracht het kind karakteriseert en waarin een aanwijzing is verwerkt voor zijn verdere ontwikkeling.

Leerlingvolgsysteem

De ontwikkeling van zowel kleuter als lagere schoolkind wordt door hun leerkracht, maar ook door vakleerkrachten en intern begeleider, gedurende het hele schooljaar gevolgd. Deze gegevens worden verzameld in het leerlingvolgsysteem. Dit systeem bevat o.a. gespreksverslagen, onderzoeksgegevens en handelingsplannen.

Onderwijs bij langdurige ziekte

Wanneer een leerling ziek is en door de ouders/verzorgers bij de school is ziek gemeld, is het belangrijk om aan te geven hoe lang de ziekte waarschijnlijk gaat duren. Het is de verantwoordelijkheid van ouders en school om te zorgen dat de leerling ook tijdens de ziekte het onderwijsproces zoveel mogelijk blijft volgen. Het continueren van het onderwijs, aangepast aan de problematiek, is belangrijk om leerachterstanden zoveel mogelijk te voorkomen en sociale contacten in stand te houden. Leerlingen die zijn opgenomen in een academisch ziekenhuis worden geholpen door consulenten van de educatieve voorziening van het ziekenhuis.

Het platgetreden woord respect heeft op deze school
nog inhoud. (63 jaar)

5. De zorgstructuur

De Vrije School Heerlen vindt het belangrijk dat alle leerlingen zich zo goed mogelijk ontwikkelen. Dit betekent dat er ingespeeld moet kunnen worden op de verschillen in mogelijkheden en behoeften van kinderen.

Zorg is niet alleen een zorg van de klassenleerkracht. De zorg wordt gedeeld, en om dit in goede banen te leiden wordt er structuur aangebracht door middel van een zorgsysteem. Door dit systeem steeds verder te ontwikkelen en te verbeteren wil de Vrije School Heerlen invulling geven aan haar verantwoordelijkheid voor goede leerlingenzorg.

Om een doorgaande ontwikkelingsmogelijkheid voor kinderen van 4 tot 12 jaar te realiseren, zorgen we voor:

- a Het systematisch voeren van leerlingbesprekingen rond de doorstromingsmomenten van kleuterschool naar onderbouw
 - overdracht leerlingdossier
 - leerlingevaluatie op het einde van de eerste klas
 - het gezamenlijk bespreken van voorgedragen leerlingen tijdens de kinderbespreking

- b Het systematisch voeren van leerlingbesprekingen rond de doorstromingsmomenten van onderbouw naar bovenbouw
 - overdracht leerlingdossier
 - leerlingevaluatie op het einde van de 6e klas

- c Het bijstellen en vormgeven aan specifieke onderwijsbehoeften op grond van leerlingbesprekingen gedurende de gehele schoolloopbaan
 - het bespreken voorgedragen leerlingen tijdens de kinderbespreking
 - het bespreken van individuele leerlingen tijdens de IB-gesprekken
 - het geven van individuele begeleiding
 - het observeren van de voortgang
 - het treffen van specifieke voorzieningen
 - het registreren in een zorgoverzicht

Zorgteam

Het zorgteam bestaat uit twee leerkrachten, de intern begeleider en de schoolleider. Indien gewenst kan het overleg uitgebreid worden met externe deskundigen (maatschappelijk werk, logopedist, antroposofisch arts etc.). Zij bespreken op schoolniveau de ontwikkelingen binnen de leerlingenzorg. Zij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het zorgsysteem en zorgen voor de noodzakelijke aanpassingen of vernieuwingen.

Intern begeleider

De intern begeleider heeft een coördinerende en ondersteunende taak. Zij bewaakt de voortgang van de leerlingen die extra zorg no-

dig hebben en bespreekt de lopende handelingsplannen met de leerkracht. Twee keer per jaar analyseert zij met de leerkracht de toetsgegevens. Daarnaast onderhoudt zij contacten met externe hulpverleners en neemt zij deel aan regionaal IB-overleg.

Signaleren

In elke klas zitten leerlingen die extra hulp nodig hebben. Centraal in het zorgsysteem staat de klassenleerkracht. Hij dient te signaleren of extra zorg nodig is. Belangrijk hierbij is vooral zijn observatie van de leerling in de klas. Ook zal hij informatie krijgen van ouders, vakleerkrachten of anderen. Verder zal hij gebruik maken van de toetsingen in januari en juni. In overleg met de intern begeleider zal bekeken worden of extra zorg nodig is. De extra zorg zal in principe door de leerkracht in de klas geboden worden.

Zorgaanbod

Om de wijze waarop een leerling zorg geboden krijgt te kunnen omschrijven, hanteren we een **vijf** niveaus:

Niveau 1 Algemene zorg in de klas

Niveau 2 Extra zorg in de klas

Het betreft *kortdurende* zorg, in overleg met de intern begeleider.

De ouders worden door de leerkracht geïnformeerd.

Niveau 3 Speciale zorg na intern onderzoek

Zorg aan de individuele leerling of aan een kleine groep, in de klas, door de leerkracht, of buiten de klas individuele begeleiding of begeleiding in een klein groepje.

De ouders worden betrokken bij de afspraken die gemaakt worden.

Niveau 4 Speciale zorg na extern onderzoek

Speciale zorg n.a.v. extern onderzoek. Dit betreft zowel kortdurende zorg, als langdurige zorg en/of aanvullende speciale zorg. De ouders worden structureel betrokken bij het proces.

Niveau 5 Externe zorg en/of verwijzing naar speciale school voor basisonderwijs

Handelingsplan

Aan de hand van alle gegevens en besprekingen kan een handelingsplan (zorgniveau 2, 3 of 4) opgesteld worden. Hierin wordt aangegeven welke stappen gezet worden ter verbetering of oplossing van het probleem. Zo wordt er een bepaalde lijn van aanpak gekozen die telkens geëvalueerd en bijgesteld wordt. Naast het individuele handelingsplan wordt ook gewerkt met een groepshandelingsplannen.

Ontwikkelingsperspectief

Voor de leerlingen waarvoor extra onderwijsondersteuning wordt ingezet, is het noodzakelijk een ontwikkelingsperspectief op te stellen, waarin de onderwijsdoelen staan vermeld. Het ontwikkelingsperspectief biedt handvatten waarmee de leerkracht het onderwijs kan afstemmen op de behoefte van de leerling. Het ontwikkelingsperspectief laat zien waar naartoe gewerkt wordt en beschrijft het verwachte uitstroomniveau naar het voortgezet onderwijs en doet daarbij een uitspraak over de leerrendementsverwachting voor de vakgebieden begrijpend lezen, inzichtelijk rekenen, technisch lezen en spelling.

Extern Onderzoek

Als de school onvoldoende zicht kan krijgen op de problemen en mogelijke aanpak kan externe expertise (psycholoog, orthopedagoog, gedragsdeskundige etc.) ingeschakeld worden. In overleg met de ouders kan ook besloten worden de schoolbegeleidingsdienst voor vrijescholen voor een psychologisch didactisch onderzoek in te schakelen. Ouders moeten hiervoor hun toestemming geven.

Zorgprofiel

De school wil haar ondersteuningsaanbod de komende jaren verder uitbreiden. Het streven is in schooljaar 2018-2019 passend onderwijs te kunnen bieden (preventieve en licht curatieve interventies) aan leerlingen die ondersteuningsbehoeften hebben op het gebied van rekenen, lezen, meer- en hoogbegaafdheid en sociale veiligheid en gedrag.

Uitgangspunt is dat de ondersteuning binnen het onderwijsconcept gegeven kan worden. Dit betekent dat wij ondersteunen vanuit de volgende visie op onderwijs en leren:

- spelend leren in de kleuterklas
- de leerkracht vormt de poort tot het leren
- de leerkracht blijft bij de klas (kleuterklas, klas 1 t/m 6)
- de lesstof is ontwikkelingsstof
- de kinderen leren door zelf te ervaren
- de kinderen leren in de groep
- het kind mag kind zijn en blijven

Belangrijk is dat de ouders de grondslag van de school erkennen, dat ontwikkeling zichtbaar wordt als resultaat van de extra ondersteuning en dat de veiligheid van de groep gewaarborgd blijft.

De school heeft in haar ondersteuningsstructuur vele mogelijkheden voor vrijeschool interventies structureel ingebouwd: dit zijn interventies zowel op pedagogisch, didactisch, motorisch als sociaal emotioneel gebied. Naar aanleiding van het uitgebreide observatiesysteem voor de kleuters, het schoolrijpheidsonderzoek, het 7-jarigen onderzoek, de kinderbespreking, de klassenbespreking, het biografiegesprek, het huisbezoek en overleg in het eigen netwerk van antroposofische hulpverleners (arts en therapeuten) worden interventies voor zorgleerlingen afgesproken en uitgevoerd.

De school heeft tot nu toe er voor gekozen in principe alle leerkrachten breed te ontwikkelen. Alle leerkrachten moeten immers in staat zijn hun lessen passend voor de leerlingen te ontwerpen. Door collegiale consultatie en regelmatige intervisie kunnen ze gebruik maken van elkaars expertise.

Ter ondersteuning van de leerkrachten is besloten dat in school vier leerkrachten zich gaan specialiseren op de vier aandachtsgebieden (rekenen, lezen, meer- en hoogbegaafdheid en sociale veiligheid en gedrag).

Passend Onderwijs:

Samenwerkingsverband Heerlen en omgeving

Vanaf 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht. In een nieuw gevormd Samenwerkingsverband (SWV) Passend Onderwijs Heerlen e.o. PO 3106 hebben alle schoolbesturen de taak om in gezamenlijkheid voor alle leerlingen die wonen binnen de regio van dit SWV een zo passend mogelijke plek in het onderwijs te bieden. Dit noemen we de zorgplicht van de samenwerkende schoolbesturen. Passend onderwijs is voor alle leerlingen op de basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs bedoeld, en richt zich nadrukkelijk op leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften.

Het SWV Heerlen e.o. bestaat uit de schoolbesturen voor regulier en speciaal onderwijs in de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal.

Het bestuur van het SWV heeft een ondersteuningsplan opgesteld. Het ondersteuningsplan beschrijft het 'wat' en het 'hoe' van het SWV voor de periode 2014-2018. Dit plan is na instemming van de ondersteuningsplanraad, samengesteld uit een afvaardiging van ouders en personeel, en op basis van op overeenstemming gericht overleg met de betrokken gemeenten vastgesteld.

De schoolbesturen en hun scholen werken samen aan de uitvoering van dit plan. Daarin staan zij niet alleen. Ze worden daarbij ondersteund door de bovengenoemde gemeenten en door organisaties op het terrein van jeugd, gezondheid en welzijn.

Basisondersteuning

Alle scholen hebben hun huidige mogelijkheden om leerlingen te begeleiden en ondersteunen beschreven in het schoolondersteuningsprofiel (zorgniveau 1 t/m 4). Het SWV heeft een ambitieus niveau van de basisondersteuning vastgesteld. Dat is het niveau waar alle scholen in de periode tot 2018 naartoe groeien.

Extra ondersteuning, plaatsing in het SBO, SO

Voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften geldt een nieuwe regeling.

Indien de ondersteuningsvraag van een leerling de mogelijkheden van de school overstijgt, wordt in overleg ondersteuning toegevoegd of wordt een plaatsing in een andere basisschool of een tijdelijke plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs overwogen. Voor een tijdelijke plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs is een toelaatbaar-

heidsverklaring noodzakelijk. De school (het schoolbestuur) waartoe de leerling behoort vraagt de toelaatbaarheidsverklaring aan bij de directeur van het SWV. De directeur geeft, na inwinning van het deskundigenadvies, al dan niet een toelaatbaarheidsverklaring af en vervolgens kan de leerling geplaatst worden in of het SBO of het SO.

Geschillen

Ook als ouders vroegtijdig en volledig over de ondersteuning voor hun kind zijn geïnformeerd en de communicatie tussen school en ouders met respect voor beider rollen is verlopen, kan het zijn dat ouders zich niet in het besluit van de school kunnen vinden. Zij kunnen dan een beroep doen op ondersteuning door een consultant voor bemiddeling waar de samenwerkende schoolbesturen in hebben voorzien.

Indien deze interventie voor partijen niet tot een bevredigende oplossing leidt, is er sprake van een geschil en kunnen ouders gebruik maken van hun formele rechten. Een geschil of klacht kan worden voorgelegd aan:

- de klachtencommissie van de school het schoolbestuur;
- de landelijke geschillencommissie, voor klachten die betrekking hebben op aanmelding en verwijzing van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en over het ontwikkelingsperspectief;
- het college voor mensenrechten en gelijke behandeling (voorheen de Commissie Gelijke Behandeling);
- de rechter middels een beroepsprocedure.

Maatschappelijk Werk op School

Met het initiatief "Maatschappelijk werk op school (MWS)" wordt het mogelijk een vaste maatschappelijk werker aan de school te verbinden. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid voor ouders en de school vragen over de opvoeding, de gezinssituatie of de verdere leefomgeving van het kind te bespreken. Ook kan geholpen worden bij het in contact brengen met andere hulpverleners.

Zorgadviesteam (ZAT-team)

De Vrije School Heerlen neemt deel aan het structurele overleg (5 x per jaar) in het ZAT-team Molenberg. Het ZAT-team is een multidisciplinair overleg waarbij verschillende zorgpartners (kinderopvang, GGD, consultatiebureau, bureau jeugdzorg, scholen) aan de tafel zitten. Zij zetten elk hun specifieke expertise in en kunnen zo gezamenlijk snel adequate hulp of ondersteuning realiseren.

Als de school complexe problemen bij kinderen of gezinnen signaleert kan zij de problematiek in het ZAT-team bespreken. De ouders zullen hier altijd van op de hoogte gesteld worden.

Verwijsindex Parkstad (VIP)

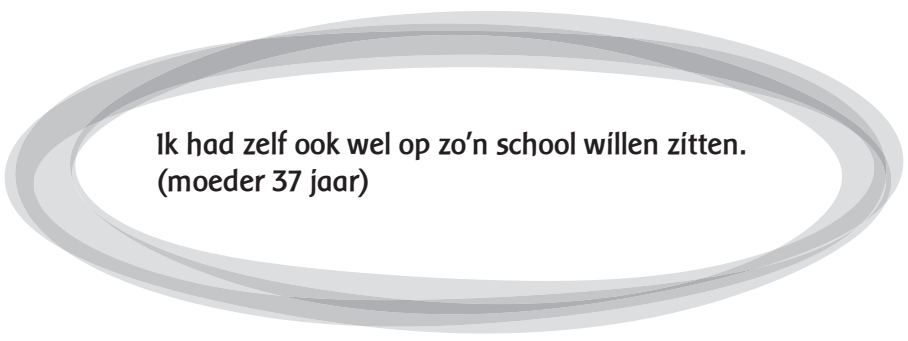
Soms ondervindt een kind of jongere problemen tijdens het opgroeien. Dan kan het gebeuren dat twee of meer instanties tegelijk bij dezelfde jeugdige betrokken zijn. Voor de zorgverleners is het belangrijk dat zij dat van elkaar weten. Zo kunnen zij samen zorgen

dat de jeugdige de juiste begeleiding krijgt. Daarom is de verwijfsindex Parkstad ontwikkeld. Een registratiesysteem dat bijhoudt of meerdere organisaties hulp bieden aan hetzelfde kind of dezelfde jongere. Het VIP zorgt ervoor dat die organisaties contact met elkaar opnemen.

Naast de verschillende hulpverleningsinstanties hebben ook de scholen in Parkstad zich bij het samenwerkingsconvenant VIP aangesloten. Inmiddels heeft de VSH dit convenant ondertekend. Schoolleider of IB-er kunnen wanneer dat aan de orde is een registratie in de verwijfsindex doen. Uiteraard worden de ouders hiervan op de hoogte gebracht.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Als wij op school een vermoeden hebben dat een leerling mogelijk slachtoffer is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, dan zijn wij wettelijk verplicht om dit te melden. Wij handelen vervolgens conform de eveneens wettelijk vastgelegde Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

**Ik had zelf ook wel op zo'n school willen zitten.
(moeder 37 jaar)**

6. Van toelating tot vertrek

Info ochtend/avond

De Vrije School Heerlen is een gewone basisschool met een bijzondere pedagogisch didactische visie. Dit betekent dat wij ons onderwijs anders inrichten dan de reguliere basisscholen. Wij vinden het van belang u van tevoren goed te informeren over onze achtergronden. Regelmatig organiseren we daarvoor informatieochtenden of –avonden. Op deze bijeenkomsten vertelt de schoolleider uitgebreid over het vrijeschool onderwijs en kunnen vragen gesteld en beantwoord worden. Na het bijwonen van een informatieochtend/avond kunt u de aannameprocedure in werking stellen. Via de mail of telefoon geeft u aan dat u uw kind graag bij ons op school wil aanmelden.

Concrete data en tijden vindt u op onze website www.vrijeschoolheerlen.nl.

Aannameprocedure

Oudergesprek

De leerkracht van de klas waar het kind voor wordt aangemeld zal contact opnemen en een afspraak voor een oudergesprek maken. De ontwikkeling van het kind tot nu toe wordt hier besproken. Bij een aanmelding voor de kleuterklas zal de leerkracht zo'n 6 weken voordat het kind 4 jaar wordt contact opnemen.

Bij aanmelding van een zorgleerling zal ook de intern begeleider betrokken worden.

Proefdagen

Gedurende twee dagen komt het kind op bezoek in zijn nieuwe klas. Het kind kan zo alvast kennismaken met de leerkracht, de toekomstige groep. De leerkracht krijgt een eerste indruk van hoe het kind op de lesstof en de groep reageert.

Contact oude school bij leerlingen ouder dan 4 jaar.

In deze periode is er overleg met de oude school. Het beeld van de school over de ontwikkeling van het kind en de leerresultaten is belangrijke informatie voor ons.

Besluit

Zijn er geen opvallende bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind dan heten wij het van harte welkom en verheugen ons op zijn komst.

Mocht tijdens het oudergesprek of de proefdagen duidelijk worden dat het kind bijzondere zorg en aandacht nodig heeft dan zal nader onderzocht worden of de school deze zorg kan bieden. Op basis van alle informatie uit het oudergesprek, de

proefdagen en van de oude school, wordt besloten, na intern overleg, het kind wel/niet te plaatsen.

Onderwijskundig rapport

Indien een kind overstapt naar een andere school wordt er een onderwijskundig rapport naar de nieuwe school gestuurd.

**Mijn dochters durven op het toneel te staan;
durven een presentatie te houden of te mu-
siceren. Dankzij de jaren op de vrijeschool.
(vader van dochters resp. 15 en 20 jaar)**

7. Praktische informatie

Schooltijden

Kleuterklas	ma t/m vrij	8.30 – 13.15 uur
Klas 1 en 2	ma t/m vrij	8.30 – 13.15 uur
Klas 3 t/m 6	ma, di, do	8.30 – 14.30 uur
	woe en vrij	8.30 – 13.15 uur

Vakantierooster: www.vrijeschoolheerlen.nl

Buitenschoolse opvang (4-13 jaar)

De buitenschoolse opvang van de school wordt door twee partners verzorgd.

- BSO het Wiegenhuys ,
verzorgt de BSO op antroposofische basis
Gasthuisstraat 52
6216 AM Heerlen
045-7501817 prive / 045-5712375 bso
d.sporer3@gmail.com
- Kinderopvang de Tovertuin verzorgt de reguliere BSO (www.de-tovertuin.nl).

Leerlingvervoer

Soms is het mogelijk om via gemeentelijke regelingen voor kinderen die ver weg wonen een financiële tegemoetkoming in de vervoerskosten te krijgen. De verschillende gemeenten hanteren verschillende criteria, maar in het algemeen moet het kind meer dan 4 tot 6 km van de school wonen. Informeer bij de afdeling leerlingvervoer van uw gemeente

Nieuwsbrief

Wekelijks wordt een nieuwsbrief voor de ouders gemaakt. Hierin wordt belangrijke informatie van de schoolleider, MR, leerkrachten, administratie of andere ouders opgenomen. De nieuwsbrief wordt digitaal aan alle ouders verstuurd.

Ziekteverzuim

Bij ziekte van een leerling dienen de ouders/verzorgers dit vóór 8.45 uur te melden op de automatische telefoonbeantwoorder van de school.

Verhuizing

Bij verhuizing dient men schriftelijk een wijziging van het adres door te geven aan de administratie van de school.

De klassenouders

De klassenouders spelen een belangrijke rol in het schoolleven. De leerkracht bepaalt in overleg met de ouders wie de rol van klassen-

ouder zal vervullen.

Klassenouders regelen hulp bij het organiseren van ouderavonden, jaarfeesten en het schoonmaken van de klas. Verder beheren de klassenouders de klassenpot, waaruit cadeautjes worden betaald voor speciale gelegenheden zoals o.a. de verjaardag van juffie.

Hoofdluis

Zoals op iedere school wordt ook bij ons met enige regelmaat hoofdluis aangetroffen. Afspraken over de controle van de kinderen op neten en luizen en de maatregelen die genomen worden zijn vastgelegd in het luizenprotocol (ter inzage op de administratie).

Schoonmaak

Op onze school wordt de schoonmaak van de klaslokalen door de ouders gedaan. Jaarlijks maken de klassenouders poetsroosters, waarop de ouders kunnen zien wie wanneer poetst. Per klas worden afspraken gemaakt over wat, wanneer en hoe vaak er gepoetst wordt. De algemene ruimtes (gangen en w.c.) worden dagelijks door anderen (vrijwilliger/bedrijf)schoongemaakt.

Ik weet veel meer van de wereld door al die verhalen. (15 jaar)

8. Organisatie Vrije School Heerlen

Vrije School Heerlen

De organisatie van de Vrije School Heerlen kent

- Een schoolleider
- Het lerarenteam
- De MR

Onze school werkt met een gedeelde verantwoordelijkheid en adviescultuur. Elk onderwerp of werkgebied heeft een eigenaar. De eigenaar neemt uiteindelijk een beslissing, na zich uitvoerig bij belanghebbenden geïnformeerd te hebben over de verschillende gezichtspunten en mogelijkheden.

De schoolleider

De leiding van de school is in handen van de schoolleider. Hij is altijd voor iedereen aanspreekbaar. Hij is de verbinding tussen het beleid van de Stichting, de school en de uitvoering op de werkvloer. De schoolleider is integraal verantwoordelijk (voor algemene zaken, onderwijs, personeel, huisvesting en financiën).

Het lerarenteam

Het team draagt samen met de schoolleider de verantwoording voor de pedagogie en het onderwijs in de school. Zij zijn verantwoordelijk voor de praktische uitwerking van het schoolconcept. De leerkrachten komen wekelijks in twee vergaderingen bijeen: de regelvergadering en de pedagogische vergadering. Gezamenlijk worden afspraken gemaakt, onderwijskundige onderwerpen besproken en pedagogische uitgangspunten verdiept.

De MR

De MR bestaat uit 2 ouders/verzorgers en 2 leerkrachten. De MR overlegt met de schoolleider en kan gebruik maken van haar advies- dan wel instemmingsrecht met betrekking tot een aantal beleidsonderwerpen.

Daarnaast kan de MR op eigen initiatief zaken op de agenda plaatsen. De MR is te allen tijde te benaderen via het e-mail adres van de MR of via de in het jaarboekje of op internet gepubliceerde gegevens van de leden van de MR. Verzoeken tot behandeling van een kwestie in de MR vergadering ontvangt de MR graag op schrift.

De MR verplicht zich elk verzoek terdege te onderzoeken (via nadere navraag bij verzoeker en eventuele andere betrokkenen), maar niet na daarvoor eerst toestemming te hebben gevraagd bij de indiener. Discretie en diligentie staan uiteraard voorop.

De vergaderingen van de MR zijn vrij toegankelijk voor ouders of personeelsleden, mits dit tijdig is aangemeld. De voorzitter beslist daarbij over open- dan wel besloten behandeling (of beslissing) in de vergadering.

De contactgegevens van de leden van de MR vindt u terug in het jaarboekje van de school.

Adviescultuur

Van groot belang is dat bij elk onderwerp, groot of klein, duidelijk is wie uiteindelijk het besluit zal nemen, wie de 'eigenaar' van het onderwerp is. Natuurlijk zal die alleen een beslissing kunnen nemen, wanneer er een algemeen draagvlak aanwezig is. Hiervoor heeft hij informatie nodig. Ook kan hij hulp van anderen inroepen. Hij vraagt dus advies. Hij moet leren om goede vragen te stellen. Ook ongevroegd advies is mogelijk. Hierdoor verandert het karakter van een overleg drastisch. Iedereen krijgt de gelegenheid te spreken in een open en zakelijke sfeer, zonder bang te zijn onder de voet gelopen te worden in oeverloze en vaak emotionele discussies.

Op onze school willen wij graag langs deze weg draagvlak creëren en besluiten nemen. Het is voor een ieder een voortdurende oefening om verantwoordelijkheid te dragen en respect voor een ander te leren opbrengen. Dit zal bijdragen tot een open en respectvolle omgang met elkaar. Deze houding zal tevens doorwerken in de metamorfose van de 'dode' organisatie tot een levend organisme.

Ouderschenkingen

De school wordt, net als alle andere scholen, gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. De middelen die toegekend worden zijn echter onvoldoende om het vrijeschoolonderwijs kwalitatief goed vorm te geven. Zo hebben we extra personeel in dienst, hebben we meer lokalen, gebruiken we duurdere materialen, besteden we aandacht aan het vieren van de jaarfeesten en zijn we lid van de vereniging voor vrijescholen. Ook brengt de scholing van het personeel extra kosten met zich mee. Om vrijeschoolonderwijs te kunnen geven is er dus meer geld nodig dan de overheid ter beschikking stelt.

Net als bij alle andere vrijescholen in Nederland wordt ook in Heerlen dit benodigde extra geld bijeengebracht door vrijwillige giften van de ouders van alle leerlingen. In praktijk wordt dit gerealiseerd doordat de ouders jaarlijks of maandelijks een bedrag schenken aan de Stichting Vrienden van Pallas. Deze stichting heeft als doelstelling het bevorderen van het antroposofische gedachtengoed, zoals dit onder andere gestalte krijgt op onze school. Onze school heeft een overeenkomst gesloten met deze stichting op grond waarvan de schenkingen van de ouders aan de stichting onze school ten goede komen.

Omdat de Stichting een zogenaamde ANBI status heeft, zijn de giften die de ouders schenken voor de ouders fiscaal aftrekbaar van de inkomstenbelasting.

Als school vragen wij u daarom maandelijks een bepaald bedrag te schenken, waarbij de hoogte afhankelijk is van de individuele draagkracht van de ouders. Hiervoor is een tabel met richtlijnen opgesteld die u terug kunt vinden in het jaarboek en de site van de school. Op de site van de stichting (www.vriendenvanpallas.nl) treft u meer informatie aan over de fiscale aftrekbaarheid.

9. Stichting Pallas

Missie

De missie van Stichting Pallas is statutair vastgelegd in de doelstelling (artikel 2 van de statuten):

1. De stichting heeft ten doel:

- het geven van onderwijs op basis van de antroposofische beginselen van Rudolf Steiner;*
- het in standhouden en bevorderen van het vrijeschoolonderwijs in Midden- en Zuid Nederland;
- het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van de vrijeschoolpedagogiek en –didactiek,

en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- het oprichten en beheren van scholen;
- het samenwerken met de overheid en met andere onderwijsinstellingen, organisaties en (rechts)personen die eenzelfde dan wel aanverwant doel nastreven;
- alle overige middelen die voor het realiseren van het doel bevorderlijk kunnen zijn.

* Dit gedachtegoed is als volgt uitgewerkt in de code Goed Bestuur van stichting Pallas:

Antroposofie is een vrij geestesgoed dat beschikbaar is voor allen die de geest zoeken en als ondernemend individu een eigen bijdrage willen leveren aan de samenleving. Antroposofie moet telkens opnieuw geschapen worden, wil het bij nieuwe generaties gaan meedoen.

In de maatschappij werken en leven veel mensen die ontwikkelingsgericht in het leven staan. Bij het besturen van vrijescholen gaat het er om dat de antroposofie een werkzame rol kan spelen in zowel de persoonlijke ontwikkeling als in de gemeenschap van mensen.

Dit komt tot uitdrukking in het navolgende citaat van Rudolf Steiner: “De vraag is niet, wat de mens moet kunnen weten om zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen, maar wel wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Pas dan kan de opgroeiende generatie de maatschappij steeds opnieuw met nieuwe krachten verrijken”

(Uit: Zur Dreigliederung des Sozialen Organismus; Gesammelte Aufsätze 1919-1921; Stuttgart 1962)

14 scholen

Stichting Pallas verenigt 14 vrijescholen voor basisonderwijs in Zuid en Midden Nederland. De binnen Stichting Pallas werkende scholen zijn:

- Bernard Lievegoedschool te Maastricht
- De Driestroom te 's Hertogenbosch
- Johannesschool te Tiel
- Rudolf Steiner Educare te Venlo
- De Strijene te Oosterhout
- Talander te Sittard (nevenvestiging van Vrije School Heerlen)

- Vrijeschool Christophorus te Roermond
- Vrije School Heerlen
- Meander Vrije School te Nijmegen
- Vrije School Peelland te Helmond
- Vrije School De Zwaneridder te Wageningen
- De Vuurvogel te Ede
- De Zevenster te Uden
- Zilverlinde te Roosendaal

De Pallas-scholen maken deel uit van de groep van ruim negentig vrijescholen in Nederland. De Nederlandse vrijescholen maken deel uit van een wereldwijde beweging van vrijescholen die zich laat inspireren door de menskundige inzichten van Rudolf Steiner. De Pallas-scholen voldoen aan de wettelijke criteria (zoals deze door de overheid worden gesteld) en hebben het basisarrangement. De scholen committeren zich aan de kerndoelen basisonderwijs. Deze zijn voor de vrijescholen beschreven in de publicatie *'Ik zie rond in de wereld' (2006)*.

Besturing

De Stichting wordt bestuurd door een College van Bestuur dat werkt onder toezicht van de Raad van Toezicht. Het College van Bestuur stuurt de schoolleiders aan en geeft de dagelijkse leiding aan de stafmedewerkers. De schoolleiders werken samen in het Pallas Schoolleiders Overleg, een orgaan voor advies en afstemming. Iedere school heeft een medezeggenschapsraad waarin ouders en medewerkers zijn vertegenwoordigd. Pallasbreed functioneert een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Raad van Toezicht (bemensing mei 2014)

De heer Paul van der Wee, voorzitter
 De heer Paul van Amsterdam, secretaris
 De heer Adri Boom, lid
 Mevrouw Annet van Harten, lid
 Mevrouw Sonja Mäkel, lid

College van Bestuur en staf van Stichting Pallas (bemensing mei 2014)

De heer Allert de Geus, College van Bestuur
 De heer Constant Boogert, stafmedewerker financiën
 Mevrouw Wilna Klaasen, stafmedewerker personeel
 Mevrouw Astrid Vingerhoets, stafmedewerker personeel
 Mevrouw Jeanne Vijverberg, stafmedewerker projecten & onderwijs
 Stichting Pallas heeft de financiële administratie en de personeelsadministratie ondergebracht bij Onderwijsbureau Twente.

Financiën

De Pallasscholen worden bekostigd vanuit de rijksbijdragen voor het Primair Onderwijs. Deze bestaan uit personele subsidies, materiële subsidies en een toelage voor personeel- en arbeidsmarktbeleid. Daarnaast ontvangen de scholen diverse subsidies en vergoedingen en zijn er inkomsten uit ouderbijdragen. Elke school heeft een eigen financiële administratie en exploitatiebegroting. Ook heeft elke school, binnen de geconsolideerde cijfers van Stichting Pallas

een eigen en herkenbare vermogenspositie. Samen vormen deze vermogens het totale vermogen van Stichting Pallas. Binnen de Pallascholen en de Pallas organisatie is er geen sponsoring of anderszins financiële ondersteuning anders dan de ouderbijdragen.

Pallasmap

Op elke school is er de zogenaamde Pallasmap ter inzage beschikbaar, met relevante informatie over de stichting, de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, de Medezeggenschap en diverse regelingen en (jaar)stukken.

Klachtenregeling en vertrouwenspersoon

Voor de Pallas-scholen geldt de klachtenregeling zoals die binnen Stichting Pallas is overeengekomen.

De actuele regeling is te vinden op www.stichtingpallas.nl en integraal opgenomen in deze schoolgids. Stichting Pallas is op grond van het protocol klachtenprocedure verplicht een vertrouwenspersoon te hebben die inzetbaar is in het traject na het indienen van een klacht, danwel anderszins ingeval veiligheid en geborgenheid van kinderen/ouders/medewerkers aan de orde zijn. De actuele beschikbaarheidsgegevens van de vertrouwenspersoon zijn te vinden op www.stichtingpallas.nl. Als back-up is een vrouwelijke collega van de vertrouwenspersoon beschikbaar die in voorkomende gevallen kan worden ingeschakeld.

K lachtenregeling

1. Begripsbepalingen

1.1 Een klacht gaat over gedragingen en beslissingen, dan wel het nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen van de aangeklaagde.

1.2 Een klager is een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige leerling, een medewerker, die een klacht heeft ingediend, dan wel degene die als zodanig is erkend.

1.3 Een aangeklaagde is een leerling, een ouder/voogd/verzorger van een minderjarige leerling voor zover deze iets doet voor de school, een medewerker of een schoolleider.

1.4 Buiten deze regeling valt een klacht tegen de bestuurder. Hierin voorziet de klokkenluidersregeling van Stichting Pallas.

1.5 De klachtenregeling gaat over processen binnen de school en de organisatie. In die zin vallen klachten van omwonenden buiten deze regeling en moeten geadresseerd worden aan de wijkagent/politie.

1.6 De schoolleider of degene die de schoolleider waarneemt is degene die de afhandeling van de klacht behartigt, tenzij hij zelf aangeklaagd is. In dat geval handelt de bestuurder de klacht af.

1.7 De vertrouwenspersoon is inzetbaar in het traject na het indienen van een klacht, danwel anderszins ingeval veiligheid en geborgenheid van kinderen/ouders/medewerkers aan de orde zijn. De vertrouwenspersoon is op geen enkele manier met de school verbonden en wordt benoemd door de bestuurder op basis van deskundigheid. De vertrouwenspersoon van Stichting Pallas is de heer Th.v.d. Gazelle, te bereiken via tel.nr. 06-14726394. Als back-up is een vrouwelijke collega van de heer v.d. Gazelle beschikbaar om in voorkomende gevallen als vertrouwenspersoon ingeschakeld te worden.

1.8 De vertrouwensinspecteur is inzetbaar in geval van een klacht. Centraal meldpunt: telefoonnummer 0900 – 111 3 111 (lokaal tarief), op weekdays van 8.00 uur tot 17.00 uur.

1.9 De Landelijke Klachtencommissie (LKC) is de onafhankelijke adviserende klachtencommissie van de Vereniging voor Bijzondere Scholen, waarbij de stichting Pallas zich heeft aangesloten, te bereiken via e-mail lkc@vbs.nl

1.10 Het bevoegd gezag van stichting Pallas is de bestuurder van de stichting, dan wel degene die door de bestuurder is gemachtigd, te bereiken via e-mail info@stichtingpallas.nl

2. De procedure

2.1 De klager bespreekt de klacht eerst met betrokkene.

Indien voorgaande stap niet tot een oplossing leidt, kan overgegaan worden tot de volgende stap.

2.2 De klager richt zich met zijn klacht schriftelijk tot de schoolleider, tenzij de klacht de schoolleider zelf aangaat. De schoolleider zorgt dat de beklagde alsmede de bestuurder een afschrift krijgt van de betreffende klacht. De schoolleider houdt de bestuurder gedurende het gehele verloop van de klachtenafhandeling op de hoogte.

Indien de klacht de schoolleider zelf aangaat richt de klager zich direct tot de bestuurder, die in het vervolg de in dit document beschreven rol van 'schoolleider' vervult.

2.3 De schoolleider gaat direct na of de klacht wel of niet te maken heeft met een (beweerd)zedenmisdrijf. Is dit het geval, dan wordt de procedure conform hoofdstuk 3 van deze klachtenregeling gevolgd. Is dit niet het geval, dan geeft de schoolleider binnen vijf werkdagen na ontvangst van de klacht een schriftelijke reactie waarin hij aangeeft op welke wijze hij tot een oplossing denkt te komen. Hij neemt de afhandeling van de klacht vervolgens ter hand.

Indien voorgaande stap niet tot een oplossing leidt, kan overgegaan worden tot de volgende stap.

2.4 De schoolleider draagt de klacht over aan de bestuurder die de afhandeling van de klacht ter hand neemt.

Indien voorgaande stap niet tot een oplossing leidt, kan overgegaan worden tot de volgende stap.

2.5 Zowel de klager als de aangeklaagde kunnen de klacht ter beoordeling voorleggen aan de Landelijke Klachtencommissie.

2.6 De bestuurder maakt de afweging over het al dan niet rapporteren van de klachten aan de Raad van Toezicht, behoudens de klachten die naar de Landelijke Klachtencommissie gaan. Deze meldt de bestuurder in alle gevallen aan de Raad van Toezicht.

3. Bijzondere procedure in geval van een (beweerd) zedenmisdrijf

3.1 Voorop staat hierbij de meldplicht aan de bestuurder en de schoolleider door alle medewerkers in geval zij informatie krijgen over een mogelijke zedenmisdrijf, gepleegd door een medewerker van de school jegens een leerling jonger dan 18 jaar oud (of omgekeerd); bij niet voldoen door de medewerkers aan genoemde meldplicht, dient de bestuurder meteen te beoordelen of een disciplinaire sanctie aan de orde is.

3.2 De externe vertrouwenspersoon, niet medewerker zijnde, heeft deze meldplicht in geval van vermoeden van (zeden)misdrijf niet, echter deze moet een klager wel meteen wijzen op de mogelijkheid van het doen van aangifte bij politie of justitie. De externe vertrouwenspersoon kan ook de klager en diens ouders uitnodigen om de schoolleider te informeren.

3.3 Zodra de bestuurder verneemt over (een vermoeden van) een zedenmisdrijf, dan wel een klacht hierover haar ter kennis komt, moet de bestuurder direct met de vertrouwensinspecteur in overleg treden; levert dit overleg de conclusie op dat er sprake is van een redelijk vermoeden van een zedenmisdrijf, dan doet de bestuurder (ook in geval van twijfel) meteen aangifte bij justitie/politie; voorafgaande aan de aangifte informeert zij betrokken ouder(s).

3.4 Tijdens deze procedure is het van groot belang bij voortdurende af te vragen of op een bepaald moment maatregelen getroffen moeten worden, waarbij in de eerste plaats afgevraagd moet worden of:

- klager/beweerd slachtoffer niet meer geconfronteerd kan worden met aangeklaagde/verdachte (andere taken voor verdachte/aangeklaagde, dan wel in uiterste geval schorsing);
- er voldoende gegevens zijn tot het nemen van disciplinaire maatregelen t.o.v. de verdachte medewerker.

3.5 Er dient op korte termijn door de bestuurder informatie aan de ouders te worden verstrekt. Hierbij is zorgvuldigheid en terughou-

dendheid gewenst.

3.6 De bestuurder beoordeelt of, los van een justitieel onderzoek, de schoolleider of diens vervanger een onderzoek gaat instellen.

3.7 In geval er sprake is van een vorm van zedenmisdrijf, naar het oordeel van justitie, dan wel naar het oordeel van de LKC, neemt de bestuurder met grootste spoed passende maatregelen.

3.8 In geval de schoolleider, ondanks negatief oordeel van justitie, onverminderd achter de betrokken medewerker kan staan, ondersteunt hij betrokkene naar vermogen in de procedure met justitie, tot het tegendeel blijkt.

3.9 In geval er geen vervolging plaatsvindt en de schoolleider overigens achter de betrokken medewerker kan staan, zorgt de schoolleider zo spoedig mogelijk voor rehabilitatie van betreffende en/of treft passende maatregelen tegen andere bij de klacht betrokkenen.

4. Slotbepalingen

4.1 In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de bestuurder.

4.2. Deze regeling volgt op de regeling d.d. 10 mei 2012 en is een tussentijds, op basis van de bestuurstransitie geactualiseerde versie die in werking treedt op 4 februari 2013.

4.3. Deze regeling is 5 februari 2013 ter instemming aangeboden aan de GMR.

4.4. Deze regeling staat vermeld op de website van Stichting Pallas, www.stichtingpallas.nl

Deze regeling is vastgesteld door de bestuurder van Stichting Pallas.

Uden, februari 2013

A.W. de Geus
bestuurder

Verzekeringen

De school heeft via de stichting Pallas een aantal verzekeringen zoals:

- een ongevallen verzekering voor scholieren, personeel en vrijwilligers.

Deze verzekering dekt ongevallen vanaf het moment dat het kind van huis gaat tot het moment waarop het kind naar huis terugkeert (max. 2 uur reistijd) en voorts tijdens alle door de school georganiseerde activiteiten zoals tussentijdse opvang, schoolreisjes en schoolkamp.

- een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering (WA); via deze verzekering is de school verzekerd voor gevallen waarbij zij voor schade aansprakelijk gesteld kan worden. Niet verzekerd is schade als gevolg van diefstal of vermissing.

De school kan alleen aansprakelijk worden gesteld in die gevallen waarin de leerlingen onder toezicht staan van leraren, overig personeel of ouderparticipanten.

Dit maakt een eigen WA-verzekering dus niet overbodig!

De school is volgens de verzekering alleen aansprakelijk als:

- zij een onrechtmatige daad heeft gepleegd
- zij schuld heeft; bijv. het vallen van een kind is niet te voorkomen ook niet met toezicht.
- er schade is.

**Waarom heb ik dit niet eerder geweten?
(vader, 41 jaar)**

10. Regelgeving

Leerplicht

Vanaf de eerste schooldag van de maand, volgend op de maand waarin het kind 5 jaar is geworden, is het kind volledig leerplichtig. Dit betekent dat uw kind vijf dagen per week onderwijs dient te volgen. Samengevat komt de Leerplichtwet erop neer, dat de leerplichtconsulent van de gemeente toezicht houdt of een volledig leerplichtig kind vijf dagen per week onderwijs volgt.

Voor het kind is dit een recht, voor de ouders een plicht om het kind dit recht te geven.

De Leerplichtwet bepaalt in een aantal artikelen waaraan de ouders en schooldirecteuren zich moeten houden:

- ouders zijn verplicht hun kind te laten inschrijven op een school en het kind deze school te laten bezoeken op zijn/haar leerplichtige leeftijd.
- er is sprake van ongeoorloofd schoolverzuim als een kind, zonder afmelding bij de directeur, van school wordt gehouden. Wanneer een kind verlof nodig heeft wegens gewichtige omstandigheden, dan heeft de ouder hiervoor toestemming nodig van de schooldirecteur en/of leerplichtconsulent. Vakantie is geen gewichtige omstandigheid.
- de schooldirecteuren zijn wettelijk verplicht zich aan de regels van de Leerplichtwet te houden. In opdracht van het College van Burgemeesters en Wethouders houdt de leerplichtconsulent hier eveneens toezicht op.

Schoolverzuim

De directeur van de school is wettelijk verplicht de leerplichtconsulent vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim mede te delen. De directeur kan eveneens het herhaaldelijk te laat komen van leerlingen melden. De leerplichtconsulent zal altijd proces-verbaal inzake overtreding van de Leerplichtwet opmaken tegen de ouder, die na een afgewezen verlofaanvraag, het kind toch ongeoorloofd van school houdt.

Tot 12 jaar is de ouder/verzorger volledig verantwoordelijk voor het schoolbezoek van het kind. Vanaf 12 jaar is het kind mede verantwoordelijk.

Vakantieverlof

Vakantieverlof (art. 11 onder f van de Leerplichtwet) wordt alleen dan verleend, wanneer: wegens de specifieke aard van het beroep van één van de ouders of verzorgers (horeca of landbouwbedrijf) het alleen mogelijk is buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan. Er dient een werkgeversverklaring overlegd te worden, waaruit blijkt dat geen verlof buiten de officiële schoolvakantie mogelijk is.

Deze verklaring wordt gecontroleerd bij de werkgever. Indien er met deze reden verlof wordt verleend, mag

- dit maximaal éénmaal per schooljaar worden verleend en het moet ook de enige vakantie in dat schooljaar zijn voor ouder/verzorger en kind;

- dit niet langer duren dan 10 schooldagen;
- dit niet plaatsvinden in de eerste twee lesweken van het schooljaar.

Extra vakantie om het 'thuisland te bezoeken' of om de 'file voor te zijn' of 'omdat de boekingskosten dan minder zijn', behoren niet tot de bijzondere omstandigheden. Aanvragen in die trant zullen dus worden afgewezen.

Verlof wegens een gewichtige omstandigheid

Verlof wegens een gewichtige omstandigheid (art. 11 onder g van de Leerplichtwet)

Het uitgangspunt bij de beoordeling van deze aanvragen is dat dit extra verlof alleen gegeven wordt als daarmee een kennelijk onredelijke situatie vermeden kan worden. Bij de afweging dient het belang van de leerling voorop te staan.

Een aantal voorbeelden voor buitengewoon verlof:

- bij een wettelijke verplichting, voor zover dat niet buiten de uren kan geschieden;
- bij verhuizing (1 dag);
- bij het huwelijk van een bloed- of aanverwant t/m de 4e graad (1 of 2 dagen);
- bij een ernstige ziekte of overlijden van een bloed- of aanverwant t/m de 4e graad (duur in overleg met de directeur);
- bij de bevalling van de moeder, verzorgster, voogdes
- bij 12,5-, 25-, 40-, 50- of 60-jarig ambts- of huwelijksjubileum van bloed- of aanverwant t/m de 4e graad;
- voor andere calamiteiten en naar het oordeel van de directeur belangrijke redenen.

Vakantie is geen gewichtige aangelegenheid.

De wijze van het indienen van het verlof.

Aanvragen voor:

- vakantieverlof schriftelijk indienen bij de directeur, minimaal 6 weken van tevoren;
- verlof wegens gewichtige omstandigheden schriftelijk indienen bij de directeur, vooraf of binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering.

Als het gaat om een verlof van:

- minder dan 10 dagen, dan neemt de directeur hierover een beslissing;
- meer dan 10 dagen, dan neemt het College van Burgemeesters en Wethouders op advies van de leerplichtconsulent hierover een beslissing. Dit verzoek dient de ouder/verzorger schriftelijk in te dienen bij de directeur. De directeur zendt deze aanvraag door naar de leerplichtconsulent.

Voor verder vragen of inlichtingen over leerplichtzaken kunt u altijd terecht bij de leerplichtambtenaar van de Gemeente Heerlen.

11. School en omgeving

Schoolkoor Kadans

Het koor bestaat uit zowel ouders als 'vrienden' van de school. Zij stelt zich ten doel alle vocale muziek door de eeuwen heen te zingen. Iedereen kan vrijblijvend komen sfeerproeven.

Voor contactgegevens: zie jaarboekje

Antroposofische bibliotheek, bibliotheek Oostelijke Mijnstreek

Gevestigd in Vrije School Heerlen, 6415 AJ Schaesbergerweg 58, ingang Limaweg.

Openingstijden en contactgegevens staan vermeld in de jaarboekje.

Hoeve Corisberg, boerderijwinkel

Corisbergweg 1, 6416 HJ Heerlen, tel. 045 - 543 19 85

Hoeve Corisberg is een monumentale carréboerderij in het Caumberbeekdal, een prachtig natuurgebied in het verstedelijkt Heerlen. Het is een woon-werkboerderij voor volwassen mensen met een verstandelijke handicap en maakt onderdeel uit van De Seizoenen.

In de Boerderijwinkel van Hoeve Corisberg kunt u terecht voor groente, fruit, eieren, vlees, gebak en inmaakartikelen (zoals jam). Iedere klant krijgt een warm welkom.

De producten vinden hun herkomst in o.a. de gemengde bedrijfsvoering met koeien, lammeren, kippen, de tuinderij met één hectare tuinbouw en de boomgaard met hoogstamfruit en bessentuin.

Grotius College - voortgezet vrijeschoolonderwijs Heerlen

Per 1 augustus 2014 heeft het Grotius een afdeling voortgezet vrijeschoolonderwijs. Leerlingen van onze school kunnen nu ook binnen Parkstad kiezen voor het volgen van het voortgezet vrijeschoolonderwijs (mits zij aan de toelatingseisen voldoen).

Bernard Lievegoed School – Bovenbouw (voortgezet onderwijs)

Hunnenweg 4, 6224 JP Maastricht, (043)3540377

fax (043) 354 03 88, e-mail bb@blvs.coal.nl

www.blvs.nl

Vereniging van vrijescholen

e-mail vereniging@vrijescholen.nl

www.vrijescholen.nl

De vereniging van vrijescholen is een vereniging waarbij alle door de vrijeschoolbeweging erkende scholen zijn aangesloten. De doelstelling van de vereniging is kort verwoord in de volgende kernactiviteiten:

De vereniging van vrijescholen is een vereniging

- die het motto 'van scholen voor scholen' meer kleur wil geven
- die zich inzet voor de pedagogie van het kind van 0 tot 18 jaar
- die aandacht geeft aan bestuurlijke en management vraag-

stukken van vrijescholen

- die aandacht geeft aan ontwikkeling en onderzoek van het vrijeschoolonderwijs en haar pedagogische en didactische concepten
- die aandacht geeft aan relaties met nationale en internationale 'partners in pedagogie'
- die aandacht geeft aan relaties met partners in het onderwijs en het onderwijsbestel

Op de website van de vereniging vindt u o.a. een actuele literatuurlijst, met zowel boeken over het vrijeschoolonderwijs in het algemeen als over opvoedkundige onderwerpen. (www.vrijescholen.nl , ouders/bezoekers, literatuurlijst).

Vereniging voor vrije opvoedkunst

Secretariaat: Postbus 96860, 2509 JG Den Haag
tel. (070)3246307 (van 9 tot 13 uur), fax (070)3241461

Van de Vereniging voor Vrije Opvoedkunst kan ieder persoonlijk lid kan worden. U ontvangt dan tevens het tijdschrift 'Vrije Opvoedkunst'. Hierin vindt u artikelen en beschouwingen over de achtergronden van de Vrije Schoolpedagogie en nieuws en commentaar uit de Vrije Schoolbeweging. Het tijdschrift verschijnt acht maal per jaar.

Vereniging landelijk oudercontact van vrije scholen

Secretariaat: Laan v. Leeuwesteijn 50, 2271 HL Voorburg
tel. (070)3862261

Doel een ontmoetingsplaats voor contactouders uit de Nederlandse vrijescholen ter bevordering van het Vrije Schoolonderwijs voor kinderen, ook in de toekomst, o.a. door politiek actief te zijn. In 1983 is het loc officieel een vereniging geworden. Het loc is aangesloten bij de European Federation of Rudolf Steiner Waldorf School Parents.

De stichting voor Rudolf Steiner pedagogie

Secretariaatsadres: Postbus 378, 3700 AJ Zeist

De Stichting voor Rudolf Steiner Pedagogie verzorgt fondswerving ter financiële ondersteuning van wenselijke projecten en fundamenteel onderzoek ten behoeve van de ontwikkelingen en vernieuwing van de pedagogie en het Vrije Schoolonderwijs (schenkingen naar bankrekening 21.21.60.400). Het beleid voor de aanwending van de fondsen wordt afgestemd met de Vereniging Bond van Vrije Scholen.

Stichting internationaal hulpfonds

Hoofdstraat 8, 3972 LA Driebergen
tel. (0343)514392, fax (0343)514984, e-mail ihf@planet.nl

Vrijeschool Pabo, Hogeschool Leiden

e-mail info@hsleiden.nl
website www.vrijeschoolpabo.nl

Tevens een opleiding voor: docent dans/euritmie en docent muziek

Consultatieburo MIRA

www.miraouderenkindzorg.nl

Ouders die de consultatiebureauzorg en begeleiding wensen vanuit een antroposofisch mensbeeld kunnen daarvoor terecht bij Mira. Door Mira wordt door arts en verpleegkundige begeleiding en advies gegeven bij de zorg voor ouder en kind van 0-5 jaar. De basis is de reguliere consultatieburo-zorg aangevuld met gezichtspunten uit de antroposofie, die een verrijking betekenen voor datgene, wat ouder en kind aangeboden wordt.

Elk kind brengt zijn eigen aanleg mee. Met dit uitgangspunt worden de ouders handvatten meegegeven op het gebied van voeding, verzorging, kleding, aanpak in de opvoeding. Ook kunnen eenvoudige geneesmiddelen (homeopathische of antroposofische), kruiden, wikkels en baden toegepast worden. Informatie wordt gegeven over de begeleiding bij infectie-ziekten en koorts en de zorg voor een goede weerstand.

Jeugdgezondheidszorg voor leerlingen in het basisonderwijs

www.ggdzl.nl/burgers/jeugd-en-gezondheid/

Elk kind in de leeftijd van 4-19 jaar dat op school zit in een van de gemeenten van regio Oostelijk Zuid-Limburg heeft recht op een basispakket preventieve zorg uitgevoerd door de afdeling jeugdgezondheidszorg van de GGD. Dit basispakket is vastgesteld door alle gemeenten in deze regio die de GGD bekostigen. Het basispakket omvat o.a. een aantal preventieve gezondheidsonderzoeken, vaccinaties en advisering/ voorlichting gericht op het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de kinderen.

Over ziekte en gezondheid zijn echter meerdere gezichtspunten mogelijk, en zo ook over de keus wel of niet vaccineren.

Naast de voordelen die het Rijksvaccinatieprogramma heeft, kleven er ook nadelen aan het trachten uit te bannen van bepaalde (kinder) ziektes.

Graag willen wij een paar boektitels en een adres noemen, waarmee de lezer ook andere informatie kan vergaren.

- P. Bom en M. Huber: Groeiwijzer van nul tot één jaar en Groeiwijzer van één tot vier jaar, verzorging en opvoeding, Christofoor/Dynamis, Zeist, 2000.
- W. Goebel en M. Gloecker, Kinderspreekuur, over gezondheid, ziekte, opvoeding, Christofoor, Zeist.
- Ziektes en Vaccins nader bekeken, laat je informeren over vaccineren, Vereniging Kritisch Prikken, 2001
- Nederlandse Vereniging Kritisch Prikken: Postbus 1106, 4700 bc Roosendaal, tel. (0900)2020171.

Algemene folder via secretariaat@nvkp.n